

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 marca 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2018 roku w Łodzi na rozprawie sprawy J. S. (1) przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. o ustalenie wyższego stopnia niepełnosprawności, zmianę wskazań w związku z odwołaniem od orzeczenia wydanego w dniu 27 stycznia 2017 roku przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustalający umiarkowany stopień niepełnosprawności na stałe Sąd w pkt 1 oddalił odwołanie, w pkt 2 przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz radcy prawnego K. K. kwotę 276,75 zł, uwzględniającą stawkę podatku VAT, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej J. S. (1) z urzędu.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Orzeczeniem z dnia 27 stycznia 2017 roku Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w P.

z dnia 16 listopada 2016 roku, w którym stwierdzono, iż J. S. (1) jest osobą niepełnosprawną, o symbolu niepełnosprawności 10-N, w stopniu umiarkowanym na stałe. Ustalono, że niepełnosprawność istnieje od 52-go roku życia. Wskazano, że ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 1 października 2016 roku. Stwierdzono również, iż J. S. (1) nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki innej osoby.

J. S. (1) w dniu 1 marca 2017 roku wniosła odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. w zakresie punktu I dotyczącego stopnia niepełnosprawności i punktu 7 dotyczącego konieczności stałej lub długotrwałej opieki innej osoby, wnosząc o zmianę powyższego orzeczenia poprzez zaliczenie jej do znacznego stopnia niepełnosprawności. J. S. (1) wniosła również o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu wskazano, że zaskarżone orzeczenie nie odpowiada stanowi zdrowia wnioskodawczynie. Wnioskodawczynie podniosła, że zaliczono ją do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, podczas gdy powinna być zaliczona do stopnia znacznego – jak było w poprzednim orzeczeniu. Stan zdrowia J. S. (1) od czasu wydania tamtego orzeczenia nie poprawił się, wręcz uległ pogorszeniu. Wnioskodawczynie cierpi na osteoporozę, przeszła udar mózgu – w wyniku, którego doszło do znacznego ograniczenia samodzielnego funkcjonowania odwołującej. Poza tym wnioskodawczynie nie widzi na lewe oko i nie słyszy na prawe ucho.

Postanowieniem z dnia 20 marca 2017 r. Sąd Rejonowy ustanowił dla wnioskodawczynie pełnomocnika z urzędu.

W odpowiedzi na odwołanie Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. wniósł o oddalenie odwołania.

Uzasadniając swoje stanowisko Zespół wskazał, iż schorzenia J. S. (1) uzasadniają zakwalifikowanie jej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – co potwierdzone zostało w badaniu lekarskim przeprowadzonym przez skład orzekający. Wnioskodawczynie nie wypełniała przesłanek do zaliczenia jej do znacznego stopnia niepełnosprawności bowiem nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Przyznano, iż występują u J. S. (1) ograniczenia w zakresie samoobsługi i poruszania się. Wymaga ona jedynie częściowej pomocy w tych czynnościach, a w konsekwencji spełnia przesłanki z definicji umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Zgodnie z opinią biegłego sądowego laryngologa A. L. z dnia 12 kwietnia 2017 r. wnioskodawczynie ma praktycznie wyłączoną zdolność słyszenia w uchu prawym, z uwagi na przytępienie słuchu na pograniczu głuchoty, ale jednak zachowana jest u niej społeczna funkcja słuchu. Zachowana została również statyka ciała i zdolność do samodzielnego poruszania się z pomocą narzędzi ortopedycznych. Z punktu widzenia laryngologicznego wnioskodawczynie nie utraciła zdolności do pracy, nie można jej też określić stopnia niepełnosprawności. Przy praktycznie wyłączonym uchu prawym i przy prawidłowym poziomie słuchu w uchu lewym wnioskodawczynie ma w pełni zachowaną społeczną

funkcję słuchu. Słuch u opiniowanej w uchu prawym może być w istotny sposób poprawiony po zastosowaniu aparatu korygującego.

W myśl opinii biegłego okulisty R. M. z dnia 18 kwietnia 2017 r. wnioskodawczyni jest osobą jednooczną – posługuje się okiem prawym

– w okularach ma pełną ostrość, ma prawidłowe: pole widzenia, ciśnienie śródoczne, kliniczny obraz dna oka ze stwierdzoną zaćmą początkową oka prawego, astygmatyzm oka prawego i angiopatią nadcisnieniową. Istniejące parametry widzenia uzasadniają zaliczenie odwołującej do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe w związku z chorobami narządu wzroku (O4-O). W ocenie tej biegłej daty początkowej ten niepełnosprawności nie można ustalić. Biegła ta proponowała wydanej opinii przez biegłego z zakresu medycyny ogólnej.

W świetle opinii biegłego sądowego neurologa – M. N. z dnia 17 maja 2017 r. u wnioskodawczyni rozpoznano: przebyty udar krwotoczny z 2006 r. z niedowładem połowicznym lewostronnym, nadciśnienie tętnicze, osteoporozę, przebyte złamania kości łokciowej lewej. Biegły ten zaliczył J. S. (1) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe w związku z przyczyną niepełnosprawności 10-N poczynając od 1 października 2016 r.

Odwołująca jest osobą z naruszoną sprawnością organizmu, wymagającą częściowej albo czasowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych, co powoduje, że jest ona zależna od otoczenia i wymaga wsparcia w czynnościach samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, rehabilitacji i pełnieniu ról społecznych. Z tego powodu zaliczona została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. Odwołująca nie jest bowiem osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, nie spełnia zatem kryteriów zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności.

Zgodnie z treścią opinii biegłego sądowego ortopedy i specjalisty chirurgii urazowej dr A. W. z dnia 22 sierpnia 2017 r. u wnioskodawczyni w zakresie narządów ruchu istnieje niedowład połowiczny lewostronny po udarze krwotocznym mózgu w 2006 r., stan po złamaniu wyrostka łokciowego lewej kości łokciowej i leczeniu operacyjnym w styczniu 2014 roku. Ponadto rozpoznano u niej osteoporozę, stan po złamaniu IV palca lewej ręki i III palca lewej stopy, zmiany zwyrodnieniowe lewego stawu kolanowego i otyłość. Aktualnie utrzymują się u niej objawy znacznego niedowładu lewej kończyny górnej, pogorszenie sprawności chodu. Wnioskodawczyni ze względu na stan narządów ruchu powinna być zaliczona do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w związku z upośledzeniem narządu ruchu. Niepełnosprawność w tym stopniu ma charakter trwały i datuje się od 1 października 2016 roku, początek niepełnosprawności istnieje od 52 roku życia. W przypadku wnioskodawczyni ze względu na stan narządów ruchu nie ma konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia według biegłego ortopedy i specjalisty chirurgii urazowej ograniczają sprawność jej narządów ruchu, gdyż ma ona wyraźne objawy niedowładu lewej kończyny górnej i związane z tym przykurcze stawów czyniące jej lewą rękę prawie całkowicie nieużyteczną. Zmiany w postaci przykurczów w obrębie lewej kończyny górnej wnioskodawczyni nie rokują uzyskania znaczącej poprawy po dalszym leczeniu, nawet operacyjnym. To naruszenie sprawności powoduje okresowe zmuszanie wnioskodawczyni do korzystania z pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub wykonywaniem ról społecznych oraz uznanie trwałego charakteru niepełnosprawności. Poza wskazaniem do korzystania z pomocy laski lub kuli łokciowej lub okresowego zakładania opaski elastycznej na lewy staw kolanowy u wnioskodawczyni nie ma potrzeby zaopatrzenia w inne pomoce ortopedyczne.

Stan ruchomości stawów prawej kończyny górnej i obu kończyn dolnych jest prawidłowy, czynności chwytne prawej ręki są również prawidłowe. Umożliwia to wystarczająco czynności samoobsługowe i skuteczne przemieszczanie się wnioskodawczyni.

W świetle opinii biegłego sądowego psychiatry dr A. Z. z dnia 28 września 2017 r. aktualny stan zdrowia psychicznego wnioskodawczyni jest dość dobry i nie powoduje niepełnosprawności z psychiatrycznego punktu widzenia, ale z uwagi

na inne choroby, biegły ten wskazał na konieczność wydania opinii całościowej przez biegłego z zakresu medycyny rodzinnej.

W ocenie biegłego w zakresie medycyny rodzinnej dr M. R. w opinii z dnia 5 stycznia 2018 r., wnioskodawczyni jest osobą przewlekłe chorą cierpiącą na schorzenia opisane przez wyżej wskazanych biegłych sądowych. Biorąc pod uwagę wszystkie schorzenia wnioskodawczyni i ich łączne występowanie, zasadne jest uznanie wnioskodawczyni za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym.

W ocenie biegłego z zakresu medycyny rodzinnej wnioskodawczyni samodzielnie ubiera się, dba o higienę i przygotowuje sobie posiłki. Porusza się o kuli i jest sprawna intelektualnie. Wymaga pomocy w zakupach, sprzątaniu, przemieszczaniu się poza domem na dystansach wymagających dojechania. Wymaga ona zatem częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Istniejące schorzenia mają charakter przewlekły i postępujący oraz nie rokują wyleczenia ani trwałej poprawy.

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd Rejonowy na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz na podstawie opinii biegłych sądowych laryngologa, okulisty, neurologa, ortopedy, psychiatry i lekarza medycyny rodzinnej.

Należy przy tym podkreślić, iż opinie zostały doręczone stronom z zobowiązaniem do wypowiedzenia się odnośnie opinii, zgłoszenia zarzutów i wniosków, pod rygorem uznania opinii za niekwestionowane.

Pełnomocnik wnioskodawczyni nie kwestionował opinii biegłego neurologa, biegłego ortopedy oraz opinii psychiatry.

Pełnomocnik wnioskodawczyni wnioskował o uzupełnienie opinii przez biegłych laryngologa i okulistę poprzez wyjaśnienie, czy na funkcjonowanie skarżącej, poza pozostałymi schorzeniami, ma istotny wpływ fakt utraty słuchu w prawym uchu oraz wzroku w lewym oku. Biegli w opiniach uzupełniających zgodnie ocenili, że utrata wzroku i jednym oku i przytępienie słuchu w jednym uchu nie pozostają ze sobą w związku i nie powodują łącznie wyższego stopnia niepełnosprawności. Biegli podtrzymali wnioski z opinii podstawowych.

Pełnomocnik wnioskodawczyni nie wnosił o dalsze uzupełnienie opinii.

Całościowej oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni dokonała biegła w zakresie medycyny rodzinnej. Biegła oceniła, że biorąc pod uwagę wszystkie zaburzenia stanu zdrowia wnioskodawczyni i ich łączne występowanie, zasadne jest uznanie wnioskodawczyni za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Biegła podniosła, że wnioskodawczyni samodzielnie choć z trudem ubiera się, dba o higienę, przygotowuje sobie posiłki, porusza się o kuli i jest sprawna intelektualnie. Wymaga ona pomocy w zakupach, sprzątaniu, przemieszczaniu się poza domem na dystansach wymagających dojechania. Wymaga ona zatem częściowej pomocy innych osób. Wnioskodawczyni spełnia zatem kryteria umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Istniejące schorzenia mają charakter przewlekły i postępujący. Nie rokuje wyleczenia ani trwałej poprawy.

Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 2 marca 2018 roku oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. W. i zeznań wnioskodawczyni, ponieważ w sprawach dotyczących ustalenia stopnia niepełnosprawności, materiał dowodowy oparty jest na opiniach biegłych, którzy oceniają stan zdrowia osób odwołujących się oraz wynikającą z niego potrzebę pomocy osób trzecich, z punktu widzenia wskazań medycznych. Biegli przy wydanych opiniach ustalili sposób funkcjonowania wnioskodawczyni przy zaspokajaniu potrzeb życia codziennego w oparciu o wywiad lekarski, badanie przedmiotowe, dokumentację medyczną. Sąd nie jest władny dokonywać samodzielnie tej oceny z uwagi na potrzebę zasięgnięcia opinii specjalistów lekarzy.

Na podstawie wyżej ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy zważył, iż odwołanie nie jest zasadne i dlatego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r, Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Z poczynionych w niniejszym postępowaniu ustaleń wynika, że wnioskodawczyni cierpi przede wszystkim na schorzenia neurologiczne i ortopedyczne. U wnioskodawczyni w zakresie narządów ruchu istnieje niedowład połowiczny lewostronny po udarze krwotocznym mózgu w 2006 r., stan po złamaniu wyrostka łokciowego lewej kości łokciowej i leczeniu operacyjnym w styczniu 2014 roku. Ponadto rozpoznano u niej osteoporozę, stan po złamaniu IV palca lewej ręki i III palca lewej stopy, zmiany zwyrodnieniowe lewego stawu kolanowego, otyłość. Aktualnie utrzymują się u wnioskodawczyni objawy znacznego niedowładu lewej kończyny górnej, pogorszenie sprawności chodu. Z tych przyczyn jest ona niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym, jako osoba z naruszoną sprawnością organizmu wymagająca czasowej lub częściowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych. Opinie pozostałych biegłych uzupełniały ocenę, przy czym biegli psychiatra i laryngolog nie znaleźli podstaw do orzeczenia u wnioskodawczyni stopnia niepełnosprawności, zaś biegła okulista orzekła niepełnosprawność w stopniu lekkim.

Z uwagi na wielość schorzeń wnioskodawczyni, niezwykle istotna była opinia holistyczna biegłego w zakresie medycyny rodzinnej, która dokonała oceny całościowo stanu zdrowia wnioskodawczyni. Biegła stanowczo orzekła, że pomimo wielu chorób, pogorszenia sprawności, wnioskodawczyni kwalifikuje się do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na stałe.

Zdaniem Sądu I instancji wnioski wszystkich opinii nie budzą wątpliwości. W sposób jednoznaczny i kategoryczny biegli lekarze stwierdzili, że wnioskodawczyni może mieć orzeczonego umiarkowany stopień niepełnosprawności na stałe.

Należy przy tym podkreślić, iż definicja umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wskazuje, że osoba u której ustalono taki stopień niepełnosprawności ma naruszoną sprawnością organizmu, jest niezdolna do pracy i wymaga czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Zatem wbrew twierdzeniom wnioskodawczyni ustalony stopień niepełnosprawności zakłada również potrzebę pomocy osób trzecich, ale nie w wymiarze, który dotyczy osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, ponieważ u wnioskodawczyni takiej długotrwałej niezdolności do samodzielnej egzystencji nie stwierdzono.

Należy także podkreślić, iż Sąd dokonuje oceny prawidłowości wydanego, zaskarżonego orzeczenia według stanu zdrowia wnioskodawczyni na dzień wydania orzeczenia. Stan zdrowia człowieka jest stanem dynamicznym, a w konsekwencji

w przypadku jego pogorszenia, wnioskodawczyni będzie mogła wnieść o wydanie orzeczenia, które uwzględniłoby zmianę stanu zdrowia, także w sytuacji orzeczenia wydanego na stałe.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Rejonowy stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie J. S. (1) jako niezasadne.

Koszty pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu, wobec oddalenia odwołania zostały wypłacone ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi przy ustaleniu ich wysokości w oparciu o przepisy

§ 4 ust. 1 i 2, § 15 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.

z 2016 r., poz. 1715), obowiązującego w brzmieniu na dzień wniesienia odwołania. Kwota przyznanego wynagrodzenia obejmuje podatek Vat oraz uwzględnia nakład pracy pełnomocnika w granicach maksymalnego zwiększenia stawki (150 %).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni J. S. (1), który zarzucił wyrokowi Sądu Rejonowego naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na opiniach biegłych, którzy w ocenie skarżącej, wybiórczo ocenili jej stan zdrowia, a tym samym brak właściwego ustalenia faktycznego stanu zdrowia skarżącej i jej niezdolności do pracy w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Według ubezpieczonej opinie lekarzy orzeczników były bardzo subiektywne, gdyż biorąc pod uwagę wszystkie zaburzenia stanu zdrowia skarżącej i ich łączne występowanie, w ocenie skarżącej, zasadnym jest uznanie jej za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym.

Mając na uwadze powyższe wniesiono o zmianę wyroku w całości zgodnie z odwołaniem od orzeczenia wydanego w dniu 27 stycznia 2017 r. nr (...) oraz o przyznanie pełnomocnikowi skarżącej kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji według norm przepisanych, powiększonych o należny podatek VAT.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego apelacja wnioskodawczyni J. S. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd II instancji nie dopatrył się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszenia przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, skutkujących koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Z kolei art. 278 § 1 k.p.c. stanowi, iż dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje, więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczająca poza zakres wiadomości przeciętnej osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., Sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPIUS 2002/1/26).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie licznych biegłych lekarzy: laryngologa, okulisty, neurologa, ortopedy, psychiatry oraz holistyczną opinią lekarza medycyny rodzinnej. Wskazani biegli w oparciu o dokumentację medyczną zgromadzoną w sprawie oraz przedmiotowe badanie J. S. (1) zgodnie stwierdzili, iż wnioskodawczyni jest osobą niepełnosprawną o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, i nie

wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt. 1 cytowanej ustawy Prawo o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. (Dz.U. Nr 98, poz. 602) tj. z dnia 8 czerwca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1260).

Z punktu widzenia biegłego laryngologa wnioskodawczyni ma praktycznie wyłączoną zdolność słyszenia w uchu prawym, jednak zachowana jest u niej społeczna funkcja słuchu. Zachowana została również statyka ciała i zdolność do samodzielnego poruszania się z pomocą narzędzi ortopedycznych. Z punktu widzenia laryngologicznego wnioskodawczyni nie utraciła zdolności do pracy i nie jest też osobą niepełnosprawną.

Istniejące parametry widzenia z okulistycznego punktu widzenia uzasadniają zaliczenie odwołującej do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe w związku z chorobami narządu wzroku (O4-O). W ocenie tej biegłej daty początkowej ten niepełnosprawności nie można ustalić.

Biegły neurolog zaś zaliczył J. S. (1) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe w związku z przyczyną niepełnosprawności 10-N poczynając od 1 października 2016 r.

Według biegłego ortopedy J. S. (1) w zakresie narządów ruchu ma niedowład połowiczny lewostronny po udarze krwotocznym mózgu 2006 r., stan po złamaniu wyrostka łokciowego lewej kości łokciowej i leczeniu operacyjnym w styczniu 2014 roku. Ponadto rozpoznano u niej osteoporozę, stan po złamaniu IV palca lewej ręki i III palca lewej stopy, zmiany zwyrodnieniowe lewego stawu kolanowego, otyłość. Aktualnie utrzymują się objawy znacznego niedowładu lewej kończyny górnej, pogorszenie sprawności chodu. Wnioskodawczyni ze względu na stan narządów ruchu powinna być zaliczona do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności o przyczynie O5-R. Niepełnosprawność w tym stopniu ma charakter trwały, datuje się od 1 października 2016 roku, początek istnieje od 52 roku życia. Wnioskodawczyni ze względu na stan narządów ruchu nie ma konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Biegły psychiatra uznał, że stan zdrowia psychicznego wnioskodawczyni jest dość dobry i nie powoduje niepełnosprawności.

Zgodnie zaś z opinią biegłego z zakresu medycyny rodzinnej, który całościowo ocenił stan zdrowia J. S. (2), wnioskodawczyni jest osobą przewlekłe chorą. Biorąc pod uwagę wszystkie zaburzenia stanu zdrowia wnioskodawczyni i ich łączne występowanie, zasadne jest uznanie wnioskodawczyni za osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym na stałe.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w postępowaniu przed Sądem I instancji strona odwołująca się reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie była ograniczona, co do możliwości przedstawienia swych twierdzeń i dowodów w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia.

Pełnomocnik wnioskodawcy na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego podnosił, co prawda zarzuty, nie mniej jednak nieliczne, które w ocenie Sądu Okręgowego nie były zasadne i stanowiły tylko bezzasadną polemikę z wnioskami biegłych lekarzy oraz nie zawierały one merytorycznych podstaw do zakwestionowania opinii biegłych. Należy zauważyć, że biegli lekarze wydali również opinie uzupełniające w których wyjaśnili wątpliwości pełnomocników stron podtrzymując wnioski końcowe co do braku niezdolności wnioskodawczyni do samodzielnej egzystencji.

Sąd Okręgowy zgadza się zatem z oceną Sądu I instancji, iż wszystkie złożone w sprawie opinie biegłych lekarzy, w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni były rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w oparciu o całość dokumentacji lekarskiej zgromadzonej w aktach sprawy, wywiad i szczegółowe badanie wnioskodawczyni. Wynikające z nich wnioski były logicznie i prawidłowo uzasadnione, nadto nie zawierały one braków i wyjaśniały wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Z tych też względów w ocenie Sądu

Okręgowego brak podstaw do przyjęcia, iż uzyskane od biegłych wiadomości specjalne, nie były wystarczające do merytorycznego i prawidłowego rozstrzygnięcia.

W wyroku z dnia 20.05.2013 roku SN w sprawie o sygn.. akt I UK 650/12 (Lex 1341963) wskazał, iż podstawą do przyznania świadczenia jest przygotowana przez biegłych ocena stanu zdrowia osoby ubiegającej się o nie. Nie są brane pod uwagę subiektywne odczucia zainteresowanego. Pogląd ten w pełni podziela Sąd orzekający. (vide wyrok SA w Krakowie z dnia 5.03.2013 roku w sprawie III AUa 1208/12 Lex 1294800, postanowienie SN z dnia 11.06.2013 r w sprawie II UK 65/13 Lex nr 1363198).

Zaznaczyć też w tym miejscu trzeba, że istotny jest stan zdrowia wnioskodawczynie istniejący w dniu wydania spornego orzeczenia. Stan zdrowia jest procesem dynamicznym, w przeszłości w istocie wnioskodawczynie mogła mieć bardziej nasilone dolegliwości, które jednak, zgodnie z ustaleniem biegłych aktualnie nie dają podstaw do ustalenia znacznego stopnia niepełnosprawności. Obecnie biegli byli zobowiązani ocenić aktualny stan zdrowia wnioskodawczynie tj. na dzień wydania zaskarżonej decyzji.

Nadto Sąd Rejonowy uwzględnił w całości wszystkie opinie wydane przez biegłych sądowych lekarzy, których to pełnomocnik wnioskodawczynie jako profesjonalista skutecznie nie zakwestionował. Sąd Rejonowy na tych opiniach słusznie oparł swoje rozstrzygnięcie.

Podkreślić należy, że w apelacji wnioskodawczynie nie podnosi żadnych konkretnych merytorycznych zarzutów wobec opinii biegłych sądowych lekarzy.

Dodać w tym miejscu należy, że przy ocenie opinii biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmiennie ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87, (...)).

Jednakże opinię innego biegłego sądowego Sąd może dopuścić jedynie wtedy, gdy opinia, która została już złożona do sprawy zawiera istotne braki, względnie nie wyjaśnia istotnych okoliczności. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 roku, II CR 817/73, niepubl). Dopuszczone opinie uzupełniające w niniejszej sprawie jedynie rozwiązały wszelkie wątpliwości Sądu co do prawidłowości opinii podstawowych i znalazły odzwierciedlenie w opinii wydanej przez lekarza medycyny rodzinnej.

Apelacja wnioskodawczynie jest pozbawiona jakichkolwiek podstaw i argumentów podważających miarodajność opinii biegłych sądowych, na podstawie, których Sąd Rejonowy wydał zaskarżone rozstrzygnięcie.

Z apelacji faktycznie wynika jedynie, że ubezpieczona kwestionuje opinie tylko z tego powodu, że są one dla niej niekorzystne.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest zatem jakichkolwiek podstaw do kwestionowania wniosków Sądu Rejonowego opartych na opiniach powołanych biegłych i stwierdzenia, iż nie odzwierciedlały one stanu zdrowia wnioskodawczynie oraz jej zdolności do samodzielnej egzystencji. Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie. Rozważył cały zebrany w sprawie materiał dowodowy i na jego podstawie trafnie wywiódł, iż wnioskodawczynie nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

Natomiast twierdzenia skarżącej, poparte tylko i wyłącznie jej subiektywnym stanowiskiem, iż okoliczności dotyczące stanu zdrowia wnioskodawczynie wyglądały inaczej, jako bezzasadną polemiką z opiniami biegłych nie mogły przynieść spodziewanego przez skarżącą skutku procesowego.

Jak wskazuje art. 4 ust. 4 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.) Niezdolność do samodzielnej egzystencji

oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Podkreślić trzeba, że zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.) do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Tym samym celem zaliczenia wnioskodawczyni do konkretnego stopnia niepełnosprawności (w tym wypadku znacznego), niezbędne jest między innymi obiektywne stwierdzenie wymogu - konieczności zapewnienia stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wykazaniu przesłanki wspomnianej „konieczności” bezsprzecznie może służyć tylko i wyłącznie dowód z opinii biegłego specjalisty posiadającego stosowne wiadomości specjalne w tym zakresie i dającego rękojmię należytego wykonania czynności biegłego, nie zaś dowody w postaci opinii innych lekarzy czy też specjalistów leczących wnioskodawczynię, albo świadków jak wnosila odwołująca, co do jej niesamodzielnego funkcjonowania. Nadto, podkreślenia wymaga, iż lekarz prowadzący niekoniecznie musi mieć wgląd w całość dokumentacji medycznej wnioskodawczyni złożonej w niniejszym procesie oraz posiadać wiadomości specjalne, którymi legitymował się biegły.

Odnosząc się do powyższych okoliczności wskazać należy, iż z uwagi na schorzenia wnioskodawczyni i przedmiot zaskarżonej decyzji Wojewódzkiego Z. do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności opinie w sprawie wydali biegli wszystkich tych specjalności, które z punktu istoty niniejszego sporu miały w sprawie ważne znaczenie. Tym samym zgromadzony w postępowaniu pierwszoinstancyjnym materiał dowodowy był kompletny. Jeszcze raz podkreślenia wymaga fakt, iż wydane w sprawie opinie biegłych dostarczały Sądowi wiedzy w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia, były spójne i prawidłowe, odnosiły się do całości dokumentacji medycznej przedłożonej w sprawie i przedmiotowego badania wnioskodawcy, a skarżący jedynie w sposób subiektywny odmiennie niż specjaliści ocenia swój stan zdrowia.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego brak jest podstaw do uznania, iż wnioskodawczyni na chwilę wydania zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 27 stycznia 2017 roku była osobą z naruszoną sprawnością organizmu, w stopniu uzasadniającym niezdolność do samodzielnej egzystencji. Wnioskodawczyni pomimo schorzeń, przy czasowej konieczności korzystania z pomocy innych osób jest w stanie o siebie zadbać. Nie wymaga w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Tym samym brak podstaw do ustalenia znacznego stopnia jej niepełnosprawności.

Reasumując, zarzut apelacyjny dotyczących naruszenia prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c., poprzez uchybienia w zakresie oceny dowodów nie jest uzasadniony.

Uwzględniając wszystkie wskazane okoliczności należy uznać, że orzeczenie Sądu I instancji w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację J. S. (1) jako bezzasadną.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni przez pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w związku z § 2 pkt 1, § 3, § 4 ust 3, § 16 ust 1 pkt 1 (Dz.U z 2016 roku, poz.1715 ze zm.) podwyższając należne koszty o podatek VAT.

A.L.

Przewodnicząca: Sędziowie: